

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Közüvélemény szociológiája

Egyetemi tanév: 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Antropológia
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Közüvélemény szociológiája			A tantárgy kódja	ALM1601
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. PÉTER László egyetemi adjunktus				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. PÉTER László egyetemi adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	III	2.5. Félév	6	2.6. Értékelés módja	Vizsga
				2.7. Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					40
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					19
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					4
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászama					127
3.8. A félév összórászama					175
3.9. Kreditszám					7

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Videokivetítő, internetkapcsolat
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Videokivetítő, internetkapcsolat

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	• Szociológiai kutatások tervezése és lebonyolítása (társadalmi adatok gyűjtése, feldolgozása és elemzése) szervezetekben és közösségekben; kulturális kutatások, piackutatások stb. • Társadalmi adatrendszerek kezelése; • Társadalmi problémák diagnosztizálása; közpolitikák és szociálpolitikai intézkedések elemzése, alkalmazása és értékelése; • Társadalmi problémák és konfliktusok azonosítása, elemzése (magyarázata) és megoldása szervezetekben és közösségekben; • Pályaorientációs és társadalmi beilleszkedést segítő tanácsadás; • A társadalmi kommunikáció elemzése.
Transzverzális kompetenciák	• A szorgalmas, hatékony, pontos munkavégzésre irányuló stratégiák alkalmazása, valamint a személyes felelősségvállalás az eredményekért, a szakmai etikai kódex elveinek, normáinak és értékeinek alapján; • A csoportos kapcsolattartás technikáinak alkalmazása, empatikus interperszonális kommunikációs képességek és a csapatmunkában megkívánt szerepek vállalása; • Az információforrások és a szakmai képzést támogató kommunikációs eszközök (internetes portálok, szakterületi szoftveralkalmazások, adatbázisok, online kurzusok stb.) hatékony használata román nyelven és egy nemzetközi forgalomban lévő idegen nyelven egyaránt; • Egy nemzetközi forgalomban lévő idegen nyelv használata a szakirodalom tanulmányozásához, tudományos szövegek megírásához és a kutatási eredmények nemzetközi közönség előtti bemutatásához.

6.2. Tanulási eredmények

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Ismeretek	C1. A diák/végzős hallgató megfogalmazza és leírja a társadalomkutatásban használt fogalmakat, elméleteket és paradigmákat az egyének, csoportok, szervezetek, intézmények, társadalmi kategóriák és közösségek szintjén, valamint elemzi ezek kapcsolatát és azokat a módszertanokat, amelyeket a társadalmi struktúra, folyamatok és dinamika vizsgálatához alkalmaznak. C2. Meghatározza, rendszerezi és kiválasztja azokat a módszereket, technikákat és eljárásokat, amelyeket a társadalmi problémák kutatásában és megoldásában használnak. C4. Megvizsgálja, elemzi, megmagyarázza és értelmezi a közvélemény áramlatait terepkutatások alapján. C7. A diák/végzős hallgató megfogalmazza a hipotéziseket és operacionalizálja a kulcsfogalmakat az emberi viselkedés, a csoportok, szervezetek és közösségek dinamikájának, valamint a társadalmi és kulturális tendenciák és hatások, továbbá ezek történetének és eredetének magyarázatához és értelmezéséhez. C8. A diák/végzős hallgató megmagyarázza és értelmezi a társadalmi valóságot, a társadalmi problémákat és konfliktusokat, valamint azonosítja az ezek megoldásához szükséges erőforrásokat és módszereket.
Képességek	A2. Azonosítja a társadalmi jelenségek kutatásához és az empirikus adatok gyűjtéséhez megfelelő módszereket, technikákat, eljárásokat és eszközöket. A6. Kidolgozza, elemzi és értékeli a társadalmi kommunikáció stratégiáit és folyamatait csoportokban, közösségekben és szervezetekben. A7. Innovatív kutatási modelleket dolgoz ki a csoportokban, szervezetekben és közösségekben zajló társadalmi jelenségek és folyamatok vizsgálatához, a bevett módszertanok alkalmazásával. A8. Kidolgoz és megvalósít módszertani stratégiákat a társadalmi-kulturális dinamika diagnózisára és előrejelzésére.
Felelősség és önállóság	R1. Elkészíti és értelmezi a diagnózisokat az egyéneket, csoportokat, közösségeket vagy szervezeteket érintő társadalmi problémákkal kapcsolatban. R3. Elemzi az empirikus adatokat, valamint kritikusan és építő módon értékeli a szociokulturális kutatási megközelítéseket. R5. Értékeli a társadalmi diagnózisok, programok és politikák kidolgozásának és megvalósításának módjait. R6. Kidolgoz és értékeli releváns társadalmi indikátorokat a társadalmi és kulturális kutatásokhoz.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A diákok megismertetése a közvélemény elemzésének főbb elméleteivel, fogalmaival és módszereivel annak érdekében, hogy megértsék azokat a társadalmi folyamatokat, amelyek révén kialakulnak, kifejeződnek és befolyásolódnak a kollektív percepciók, gyakorlati alkalmazással a társadalomkutatás, a nyilvános kommunikáció és a humánerőforrások területén.
--------------------------------------	---

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A kurzus végére a diákok képesek lesznek: • Megmagyarázni a közvéleménnyel kapcsolatos alapfogalmakat és annak szerepét a társadalomban. • Kritikusán elemezni a klasszikus és kortárs elméleteket a közvélemény kialakulásáról, befolyásolásáról és kifejeződéséről. • Azonosítani és alkalmazni a közvélemény mérésére szolgáló kvantitatív és kvalitatív módszereket. • Értelmezni a közvélemény-kutatásokból és felmérésekből származó adatokat társadalmi, politikai vagy szervezeti jelenségek vonatkozásában. • Értékelni a tömegmédia, a közösségi hálózatok és a kulturális tényezők szerepét a kollektív percepciók formálásában. • Alkalmazni a megszerzett tudást releváns szakmai kontextusokban (pl. szervezeti kommunikáció, HRtanácsadás, társadalmi marketing, piackutatás).
-------------------------------------	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A kurzus megszervezése. A tantárgyi program bemutatása, a főbb bibliográfiai források ismertetése, az elvárások tisztázása a diákokkal szemben.	Ismétlés Összefoglaló táblázatok bemutatása	
2. Bevezető elméleti szempontok. A közvélemény-szociológia alapfogalmai, perspektívák, paradigmák. Vélemény, nyilvánosság, közvélemény, paradigma.	Ismétlés Összefoglaló táblázatok bemutatása	
3. A közvélemény-szociológia helye és szerepe a társadalomtudományok rendszerében: multidiszciplináris és pluridiszciplináris perspektíva, az ismeretek eredete és gyakorlati alkalmazhatósága. Perspektíva, funkció, társadalmi szerep.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
4. A közvélemény meghatározása. A jelenség főbb elméletei: paradigmák, értelmezési szintek, alkotóelemek. Közvélemény, társadalmi csoport, vertikális és horizontális kommunikáció, tömegmédia, véleményvezér.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
5. Pszichoszociális aspektusok. A vélemények kialakulásának mechanizmusai egyéni és közösségi szinten. A vélemények beágyazódása a kulturális mintázatokba. A véleményvezérek és az interszubjektív viták szerepe a vélemények elsajátításának folyamatában. Társadalmi csoport, társadalmi nyomás, Asch-hatás, konformitás, vélemény, társadalmi tanulás, értékek, attitűdök, orientációk.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
6. A közvélemény alanyai. Perspektívák és megközelítések a nyilvánosságról. Nyilvánosság, közönség, kommunikáció, társadalmi szerep.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
7. A közvélemény kialakulásának folyamata társadalmi rendszer szinten: általános kontextus (politikai, gazdasági, kulturális) és a közvélemény formálódásának klímája, a társadalmi intézmények szerepe a közvélemény strukturálásában és megjelenítésében. Magyarázó modellek. Politikai vélemény, politikai viselkedés, választó.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	

8. A közvélemény tárgya, tartalma, természete, típusa, stabilitása, szerveződése, következetessége és intenzitása. Vélemény, vélemények szerveződése, véleményység, ok-okozati tölcser (<i>funnel of causality</i>).	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
9. A közvélemény helye és funkciója a társadalomban: szerepe és kapcsolata a demokratikus politikai folyamattal. Rendszer, politikai rendszer, politikai szereplők, nyilvános szféra és annak átalakulása.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
10. Politikai szocializáció és a közvélemény jelensége. A politikai szocializáció ágensei és funkciói. Politikai szocializáció, politikai szocializáció ágensei, társadalmi mozgalmak.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
11. Egyéb pszichoszociális aspektusok. A közvélemény észlelése egyéni szinten: „hallgatás spirálja”, „hamis konszenzus”, „tükörkép-észlelés”, „pluralista tudatlanság”, „harmadik személy hatása”, „nerealista észlelés”. Társadalmi csoport, csoportkapcsolatok, kontroll, társadalmi nyomás.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
12. A közvélemény megnyilvánulásának helye: habermasi és poszthabermasi nyilvános szféra. Nyilvános szféra, kritikai attitűd vs. szórakoztatás és infotainment.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
13. A közvélemény-kutatás módszerei: CATI, RDD, fókuszcsoporth, internetes felmérés. CATI, LAPI, CAWI, survey, fókuszcsoporth, hálózatelemzés.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
14. Ismétlés.	Ismétlés Összefoglaló táblázatok bemutatása	

Könyvészet

Péter László (2002) *A közvélemény szociológiája*. (Sociologia opiniei publice). Miercurea-Ciuc: Editura Alutus
Hennessy, Bernard C. (1984) *Public Opinion* Belmont: Duxbury Press
Angelusz, Róbert (1995) *Kommunikáló társadalom* Budapest: Ferenczy Kiadó
Glasser, Thomas L. – Salmon, Charles (1995) *Public Opinion and the Communication of Consent* New York: The Guilford Press
Habermas, Jürgen (1998) *Sfera publică și transformarea ei structurală*. București: CEU Press Editura Univers
Rotariu, Traian – Iluț, Petru (1997) *Ancheta sociologică și sondajul de opinie* Iași: Polirom
Zaller, John D. (1994) *The Nature and Origin of Mass Opinion*. Cambridge: Cambridge University Press

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A közvélemény-szociológia alapfogalmai, paradigmák. Példák.	Ismétlés Összefoglaló táblázatok bemutatása	
2. A közvélemény helye és szerepe a demokratikus társadalomban. A jelenség természete, multidiszciplináris és pluridiszciplináris perspektívák. Gyakorlati szempontok és konkrét alkalmazások.	Heurisztikus vita	
3. Vélemény és közvélemény. A közvélemény empirikus formái. A kollektív vélemények más formái.	Heurisztikus vita	
4. Az egyéni és kollektív vélemények kialakulásának mechanizmusai. Pszichoszociális aspektusok.	Bemutatás. Heurisztikus vita	
5. Közvéleménnyel kapcsolatos meghatározások. Empirikus aspektusok.	Bemutatás. Heurisztikus vita	
6. A közvélemény formálódásának társadalmi kontextusa, konvergencia társadalmi folyamatok. Véleményklíma, intézmények, a közvélemény kialakulásának modelljei.	Bemutatás. Heurisztikus vita	

7. Közvélemény és tömegmédia. Kommunikációs folyamatok és a véleményrendszer.	Bemutató. Heurisztikus vita	
8. Közvélemény és demokrácia. A felmérések helye a mai politikai folyamatokban. Példák.	Bemutató. Heurisztikus vita	
9. A közvélemény kialakulásának pszichoszociális aspektusai. A hallgatás spirálja. Példák.	Bemutató. Heurisztikus vita	
10. A közvélemény-kutatás módszerei. Technikák és eszközök: PAPI, LAPI, CATI, CAWI. Példák.	Bemutató. Heurisztikus vita	
11. A mikro kutatás előkészítése.	Bemutató. Heurisztikus vita	
12. Mikro kutatás.	Bemutató. Heurisztikus vita	
13. Mikro kutatás.	Bemutató. Heurisztikus vita	
14. A mikro kutatás bemutatása. Viták.	Ismétlés Összefoglaló táblázatok bemutatása	

Könyvészet

Allport, Gordon W. (1979) "Az attitűdök" In. Halász, L. – Hunyadi, Gy. – Márton, L. M. (eds.) *Az attitűd pszichológiai kutatásának kérdései*. Budapest: Akadémiai Kiadó p. 41-57
Aronson, Elliott (1988) *The Social Animal*. New York: W. H. Freeman and Company
Asch, S. (1969) "A csoportnyomás hatása az ítéletek módosulására és eltorzulására". In. Pataki, F. (1969) *Csoportlélektan*. Budapest: Gondolat, p. 182-192
Calhoun, Craig (1996) *Habermas and a Public Sphere*. Cambridge: MIT Press
Csepeli, György (1997) *Szociálpszichológia*. Budapest: Osiris
Lane, Robert E.-Sears, David O. (1964): *Public Opinion*. New Haven: Yale University Press
Noelle-Neumann, Elisabeth (2004) *Spiralla tacerii. Opinia publica – învelișul nostru social* București: Editura comunicare.ro
Sartori, Giovanni (1999) *Teoria democrației reinterpretată*. Iași: Polirom

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban van a közvélemény-kutatás aktuális irányzataival, tükrözve az akadémiai közösség és a szakmai szervezetek elvárásait a kollektív percepciók kialakulásának és befolyásolásának folyamatainak megértése terén.
- A tantárgy megfelel a munkaadók igényeinek olyan területeken, mint a társadalomkutatás, humánerőforrás, nyilvános kommunikáció, tanácsadás vagy társadalmi marketing, ahol a közvélemény elemzésének képessége alapvető fontosságú.
- A kurzus hozzájárul egy kritikai és gyakorlati perspektíva kialakításához a közvélemény társadalmi és szervezeti szerepének megértésében.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A sajátos elméletek és szakterminológia elsajátításának foka	Zárthelyi vizsga	60%

	Logikai koherencia és érvelési készségek		
10.5 Szeminárium / Labor	A megszerzett fogalmak és elméletek alkalmazásában megmutatkozó készségek.	Szeminárium keretében tartott bemutató Szemináriumi dolgozat Aktív részvétel	40%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- Minimum 5-ös értékelés az írásbeli vizsgán - A szemináriumi tevékenységek minimum 50%-án való részvétel A tanórákon (előadások és szemináriumok) való részvétel alapvető fontosságú a produktív munkavégzéshez, és magában foglalja az adott alkalomra kijelölt kötelező szövegek alapos elolvasását. Az előadásokon való részvétel nem kötelező, de ajánlott. A szemináriumokon való részvétel kötelező (a minimálisan elvárt jelenlétek száma: 8). A plágiumot az egyetemi szabályzatnak megfelelően szankcionálják, beleértve a plágiumgyanús dolgozat pontszámának megvonását is.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja
--	--

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

**sociologie &
asistență socială**

Universitatea Babeș-Bolyai

B-dul 21 Dec. 1989 nr. 128
Cluj-Napoca 400604

+40-246-42.46.74
+40-264-41.99.58

secretariat.socasis@ubbcluj.ro
socasis.ubbcluj.ro

1 A SZEGÉNYSÉG MEGSZÜNTETÉSE 	2 AZ ÉHEZÉS MEGSZÜNTETÉSE 	3 EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT 	4 MINŐSÉGI OKTATÁS 	5 NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG 	6 TISZTA VÍZ ÉS KÖZEGÉSZSÉGSÜGY 	7 MEGHIZETHETŐ ÉS TISZTA ENERGIA 	8 TISZTESÉGES MUNKÁÉS GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS 	9 IPAR, INNOVÁCIÓ ÉS INFRASTRUKTÚRA
10 EGYENLŐTLENSÉGEK CSÖKKENTÉSE 	11 FENNTARTHATÓ VÁROSKOK ÉS KÖZÖSSÉGEK 	12 FELELŐS FOGYASZTÁS ÉS TERMELÉS 	13 FELLEPÉS AZ ÉGHATÁRVÁLTOZÁS ELLEN 	16 BÉKE, IGAZSÁG ÉS ERŐS INTÉZMÉNYEK 				

Kitöltés időpontja:
2025. 04. 28.

Előadás felelőse:

Dr. PÉTER László

Szeminárium felelőse:

Dr. PÉTER László

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 05. 06.

Intézetigazgató:

Dr. LÁSZLÓ Éva